

EOC
EUROASIAN
ONLINE
CONFERENCES

SPAIN CONFERENCE

**INTERNATIONAL CONFERENCE ON
SUPPORT OF MODERN SCIENCE AND
INNOVATION**

Google Scholar

zenodo

OpenAIRE

doi • digital object
identifier

eoconf.com - from 2024

INTERNATIONAL CONFERENCE ON SUPPORT OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION: a collection scientific works of the International scientific conference – Madrid, Spain, 2026, Issue 7.

Languages of publication: Uzbek, English, Russian, German, Italian, Spanish,

The collection consists of scientific research of scientists, graduate students and students who took part in the International Scientific online conference «**INTERNATIONAL CONFERENCE ON SUPPORT OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION**». Which took place in Spain, 2026.

Conference proceedings are recommended for scientists and teachers in higher education establishments. They can be used in education, including the process of post - graduate teaching, preparation for obtain bachelors' and masters' degrees. The review of all articles was accomplished by experts, materials are according to authors copyright. The authors are responsible for content, researches results and errors.

INDIVIDUAL TA'LIM MUHITIDA MUAMMOLI TOPSHIRIQLARNING INTELLEKTUAL RIVOJLANISHGA TA'SIRI

Xojikulova Umidaxon Xotamjon qizi.

Turon universiteti Andijon filiali pedagogika nazariyasi va tarixi yo'nalishi 2-
bosqich magistranti

X.T. Komilova

Turon universiteti Andijon filiali
Pedagogika va tillar kafedrası PhD, professor

Annotatsiya: ushbu tezisda individual ta'lim muhitining o'ziga xos xususiyatlari va bu muhitda muammoli topshiriqlardan foydalanishning o'quvchilarning intellektual rivojlanishiga ko'rsatadigan ta'siri yoritilgan. Muammoli topshiriqlar o'quvchilarda mustaqil fikrlash, tahliliy yondashuv, ijodiy qaror qabul qilish ko'nikmalarini shakllantirishda muhim vosita sifatida baholangan. Tezisdá shuningdek, individual yondashuv orqali muammoli vazifalarni samarali tashkil etish metodikasi ham ochib berilgan. Tadqiqot natijalariga ko'ra, bunday topshiriqlarning qo'llanilishi o'quvchilarning intellektual salohiyatini rivojlantirishda samarali vosita bo'lib xizmat qilishi ta'kidlangan.

Kalit so'zlar: individual ta'lim muhit, muammoli topshiriq, intellektual rivojlanish, mustaqil fikrlash, tanqidiy tafakkur, ijodiy yondashuv

Zamonaviy ta'lim tizimi tobora shaxsga yo'naltirilgan yondashuvga o'tmoqda. Bunda har bir o'quvchining intellektual, psixologik va ijtimoiy jihatdan individual xususiyatlari hisobga olinadi. Shu nuqtayi nazardan qaralganda, ta'lim jarayonida individual ta'lim muhitini tashkil etish va o'quvchilarning fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirishga qaratilgan muammoli topshiriqlardan foydalanish nihoyatda dolzarb masala hisoblanadi. Muammoli topshiriqlar — bu tayyor javobdan ko'ra, izlanishga, tahlilga va qaror qabul qilishga undaydigan topshiriqlardir. Ular o'quvchini fikrlashga majbur qiladi, o'zini intellektual jihatdan namoyon etishga zamin yaratadi. Ana shunday topshiriqlar orqali o'quvchi mustaqil fikr yuritadi, izlaydi, tahlil qiladi va muammoni o'zi hal qilishga intiladi.

Individual yondashuvga asoslangan ta'lim muhitida har bir o'quvchi o'z imkoniyatlari, tayyorgarligi va qiziqish darajasiga mos ravishda topshiriqlar bajaradi. Bu esa uni o'z fikrini ilgari surishga, mustaqil qaror qabul qilishga, intellektual salohiyatini ishga solishga undaydi. Bunday topshiriqlar ko'p hollarda aniq algoritm asosida emas, balki muammoning turli yechimlarini ko'rib chiqishga majbur qiladi. Bu esa o'quvchining tafakkur doirasini kengaytiradi, uning tahliliy, mantiqiy va ijodiy fikrlashini rivojlantiradi. Masalan, bir muammoli vaziyat asosida

bir necha turdagi yechimlar taklif qilish topshirig'i o'quvchini fikrlash, solishtirish va baholashga majbur qiladi.

Muammoli topshiriqlar intellektual rivojlanishga xizmat qilishi uchun ular metodik jihatdan to'g'ri tanlangan bo'lishi zarur. Bunday topshiriqlar shunchaki murakkab bo'lishi emas, balki o'quvchini faol fikrlashga, o'z bilimini qo'llashga, izlanishga va kashf qilishga undashi kerak. Bu esa o'z navbatida intellektual faoliyatning yuqori pog'onalarini ishga soladi. Piage, Vigotskiy, Bruner kabi kognitiv psixologlar tomonidan asoslab berilgan fikrlash va intellekt rivojlanishi nazariyalarida muammoli vaziyatlar tafakkurni faollashtiruvchi asosiy vosita sifatida e'tirof etiladi. Jumladan, Vigotskiyning "yaqin rivojlanish zonasi" nazariyasida o'quvchining rivojlanishi uchun biroz qiyinchilik tug'diradigan, ammo hal qilish mumkin bo'lgan topshiriqlar muhim ahamiyat kasb etishi ta'kidlangan. Shuningdek, individual ta'lim muhiti har bir o'quvchiga o'z intellektual imkoniyatlarini to'liq namoyon qilishga imkon beradi. O'qituvchi o'quvchining avvalgi tayyorgarligini, qiziqishini va o'zlashtirish darajasini inobatga olgan holda muammoli topshiriqni shakllantiradi. Bu esa o'quvchining shaxsiy yondashuvini rivojlantirish, o'z fikriga ishonch hosil qilish, qaror qabul qilish va o'z tanlovini asoslab bera olishiga yordam beradi. Intellektual rivojlanish faqat bilimlarni o'zlashtirish emas, balki ularni tahlil qilish, turli kontekstda qo'llay olish, yangi g'oyalarni ishlab chiqish, mavjud muammoni hal qilish kabi ko'nikmalar bilan chambarchas bog'liqdir. Shu jihatdan muammoli topshiriqlar asosida individual ta'lim muhitini tashkil etish aynan mana shu ko'nikmalarni shakllantirishning asosiy vositasidir.

Amaliyotda ko'plab tajribalar shuni ko'rsatmoqdaki, muammoli topshiriqlardan foydalangan ta'lim jarayonida o'quvchilar faollashadi, o'quvga nisbatan ichki motivatsiyalari ortadi, o'z fikrini isbotlashga, savollarga mustaqil javob izlashga intiladilar. Bu esa o'z-o'zini boshqarish, mustaqil bilim olish, tanqidiy va ijodiy fikrlash kabi zamonaviy kompetensiyalarni shakllantiradi. Ayniqsa, raqamli ta'lim muhitida bu turdagi topshiriqlar multimedia materiallari bilan boyitilsa, interaktiv dasturlardan foydalanilsa, o'quvchilarning ishtiroki yanada yuqori bo'ladi. Chunki bugungi kunda informatsion oqimlar tezkor, o'quvchi esa faqat tayyor bilimni emas, balki uni qanday olish va qo'llashni ham o'rganishi kerak.

Xulosa qilib aytganda, individual ta'lim muhitida muammoli topshiriqlardan foydalanish o'quvchining intellektual rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Ularning tafakkuri, mantiqiy xulosalar chiqarish ko'nikmasi, o'z fikrini asoslay olish, tanqidiy yondashuv, ijodiy qaror qabul qilish kabi jihatlari takomillashadi. O'quvchi passiv bilim oluvchi emas, balki faol ishtirokchi sifatida shakllanadi. Bunday yondashuv o'quvchining nafaqat o'quv jarayonidagi, balki hayotiy faoliyatidagi muvaffaqiyatini ham ta'minlaydi. Shu sababli, individual yondashuv va muammoli topshiriqlarni

uzviy bog'liq holda qo'llash — zamonaviy pedagogik texnologiyalar tizimining ajralmas tarkibiy qismi bo'lib qolmoqda.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YHATI:

1. Абдуллаева Н.З. Индивидуализация обучения в условиях современной школы. – Ташкент: Fan va texnologiya, 2021. – 132 б.
2. Rasulova D.M. Muammoli ta'lim metodining pedagogik imkoniyatlari. – Toshkent: O'qituvchi, 2020. – 118 b.
3. Karimova M.M. Ta'lim jarayonida muammoli vaziyat yaratishning metodik asoslari. // Pedagogik mahorat jurnali. – 2022. – №2. – B. 37–41.
4. Jonibekov U.M. Mustaqil fikrlashni rivojlantirishda muammoli o'qitish texnologiyalari. – Samarqand: Zarafshon, 2019. – 164 b.
5. Bruner J. The Process of Education. – Cambridge: Harvard University Press, 1960. – 97 p.
6. Vygotsky L.S. Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes. – Cambridge: Harvard University Press, 1978. – 159 p.
7. Piaget J. The Psychology of Intelligence. – London: Routledge, 2001. – 135 p.
8. Yoqubov R.X. Innovatsion pedagogik texnologiyalar. – Toshkent: TDPU, 2020. – 200 b.
9. Saidova N. Individual ta'lim muhitining shakllanishi va uni tashkil etish bosqichlari. // Ilmiy axborotlar jurnali. – 2021. – №4. – B. 25–29.
10. Xolbekova S.N. Tanqidiy va ijodiy fikrlashni rivojlantirishda muammoli topshiriqlarning o'rni. – Buxoro: BuxDU nashriyoti, 2022. – 112 b.
11. Bloom B.S. Taxonomy of Educational Objectives. – New York: Longman, 1956. – 189 p.